

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Jaarschijf Ontwikkelaanpak 2026

Ontwikkelaanpak doorkijk projecten en jaarschijf 2026

De Ontwikkelaanpak 2026-2029 bestaat uit de volgende twee programma's:

PROGRAMMA 1

Versterken VTH-expertise voor de leefomgeving

Het programma richt zich op de doorontwikkeling van onze kerntaak vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en de bijbehorende expertise. Daarmee versterkt OZHZ haar rol als brede expertisedienst voor de fysieke leefomgeving.

Programmalijnen

- Ontwikkelingen in de leefomgeving
- Veranderingen in landelijke wet- en regelgeving
- Vertalen van beleid naar uitvoering

PROGRAMMA 2

Versterken ruimtelijke gebiedsontwikkeling

Het programma richt zich op het versterken van de rol van OZHZ in ruimtelijke vraagstukken. Door onze expertise eerder in de beleidscyclus in te zetten, leveren we tijdig een inhoudelijke bijdrage aan de vraagstukken van onze opdrachtgevers in de ruimtelijke gebiedsontwikkeling.

Programmalijnen

- Maatschappelijke opgaven binnen de ruimtelijke gebiedsontwikkeling
- Veranderingen in landelijke wet- en regelgeving
- Vertalen van beleid naar uitvoering

In 2026 bouwen we voort op de basis die is gelegd in de Ontwikkelaanpak 2022-2025 en voegen we nieuwe, actuele thema's toe. Ook de Zuid-Hollandse samenwerkings- en innovatieprojecten krijgen een plek, mits ze direct bijdragen aan de programmadoelen.

Beide programma's kennen een vierjarige doorlooptijd, zoals uitgewerkt in het document "Ontwikkelaanpak 2026-2029". Deze vierjarige inrichting werken we uit in jaarschijven. In dit document geven we een doorkijk naar de projecten, die een meerjarig karakter hebben en starten in 2026.

Projectselectie

De strategische doelstellingen voor de Ontwikkelaanpak als geheel worden voor elk programma en in elk project vertaald naar concrete, meetbare resultaten. Hiermee toetsen we de voortgang van projecten aan het hogere programmadoel en bewaken we de voortgang. Bij de projectselectie maken we gebruik van de volgende criteria:

- Aansluiting missie/visie: met de Ontwikkelaanpak richten we ons voornamelijk op projecten die een bijdrage leveren aan de missie, visie en ambitie van OZHZ.
- Doelmatigheid: de projecten moeten een bijdrage leveren aan de doelen van de Ontwikkelaanpak, de doelen van de programmalijnen en de taken van OZHZ.

- Impact fysieke leefomgeving: we kiezen de projecten die het meeste impact hebben op de fysieke leefomgeving.
- Meerjarig karakter: de Ontwikkelaanpak richt zich op grote meerjarige projecten. Door de projecten meerjarig op te zetten is er voldoende tijd om de innovatie te realiseren, uit te testen en vervolgens te borgen in de praktijk.
- Urgentie: een project dat aansluit bij voorgaande criteria en ontstaat vanuit urgentie, voegen we toe aan een jaarschijf.
- Haalbaar: een project wordt geselecteerd als het binnen de beschikbare tijd, middelen en capaciteit uitvoerbaar is. Er moet voldoende draagvlak, expertise en financiële ruimte zijn om het project succesvol te realiseren.
- Meetbaar en resultaatgericht: om projecten meetbaar en resultaatgericht uit te voeren, wordt elk project dat onder een van de programmalijnen valt, uitgewerkt in een projectplan.

Elk project(plan) bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- Expliciete beschrijving hoe het project bijdraagt aan de overkoepelende programmadoelen en hoe deze bijdrage meetbaar wordt gemaakt. Meetbaar maken doen we door het formuleren van concrete projectresultaten en indicatoren;
- Een uiteenzetting van hoe het project zich onderscheidt van het reguliere werk en hoe hetna afloop daarin ingebed moet worden.
- Het projectplan geeft een uitwerking van hoe wordt onderzocht welke bestaande initiatieven, oplossingen, kennis en data al beschikbaar zijn bij opdrachtgevers, andere omgevingsdiensten en op landelijk niveau. Dit nemen we mee in het project. Zo benutten we bestaande kennis optimaal, voorkomen we dubbel werk en vergroten we de efficiëntie. Daarnaast moet duidelijk zijn of het project ook een datacomponent bevat. Voor het project van start kan gaan moet het projectplan met de hier bovengenoemde punten zijn uitgewerkt. Een project gaat pas van start als het projectplan voldoende concreet is.

Begin 2026 wordt de jaarschijf 2026, inclusief projecten, beoogde projectresultaten en financiële verdeling, officieel vastgesteld.

Waar starten we in 2026 mee?

Programma 1: Versterken VTH-expertise voor de leefomgeving

Het programma “Versterken VTH-expertise voor de leefomgeving” richt zich op de doorontwikkeling van onze kerntaak vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en de bijbehorende expertise. Daarmee versterkt OZHZ haar rol als brede expertisedienst voor de fysieke leefomgeving.

Het programma bestaat uit een drietal programmalijnen:

1. Ontwikkelingen in de leefomgeving

Het meerjarig gericht project, start in 2026

Project	Meerjarige doelstelling	(Globale) kosten
Ontwikkelingen leefomgeving	• Actief signaleren en duiden van maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen in de leefomgeving, ook wanneer deze nog zijn niet verankerd in wet- en regelgeving; • Verkennen en toepassen van innovatieve inzichten in beleid en uitvoering, bijvoorbeeld in vergunningen en onze advisering op omgevingsplannen. Voorbeelden: ontwikkelingen op gebied van ZZS of microplastics, bevorderen van gebruiksvriendelijk bouw materiaal, stimulerende onderdelen uitwerken vanuit het Circulair Materialenplan (de vervanger van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP)).	€ 70.000

2. Veranderingen in landelijke wet- en regelgeving

Het meerjarig gericht project, start in 2026

Project	Meerjarige doelstelling	(Globale) kosten
Doorvertaling wet- en regelgeving milieuthema's	We vertalen de wettelijke kaders van verschillende milieuthema's door naar de VTH-praktijk. Het project biedt ruimte voor wetswijzigingen die effect hebben op de VTH-taak. In ieder geval richten we ons op onderstaande milieuthema's:	€ 97.000
Kaderrichtlijn Water (KRW)	Doorvoeren van de wettelijke verplichtingen en uitkomsten van (provinciale) pilotprojecten op gebied van KRW in de VTH-taak.	
Circulaire economie (CE): toepassing in VTH	- In kaart brengen van CE-thema's die kunnen worden meegenomen in (bouw- en milieu)vergunningen-voorschriften en toezicht; - Eindproduct: voorstel voor aanpassing van vergunningsvoorschriften en toezichtsstrategie.	
Wettelijke meetverplichting Luchtkwaliteit	- Opstellen van een compleet databeeld voortkomend uit verschillende wettelijke meetverplichtingen en het effectief en efficiënt benutten van deze beschikbare data; - Gebruik van deze data voor het maken van een gebiedsanalyse op gebied van luchtkwaliteit.	
Europese richtlijn energieprestaties van gebouwen (EPBD4)	- Gemeenten ondersteunen in deze grote wetswijziging die op hen afkomt; - Bijbehorende veranderingen implementeren in onze eigen werkwijze.	

3. Van beleid naar uitvoering

De (meerjarig gerichte) projecten, starten in 2026

Project	Meerjarige doelstelling	(Globale) kosten
Doorontwikkeling beleid Nota VTH en RUN	Doorontwikkelen van het (bodem)beleid (inclusief tussentijdse evaluatie en voorbereiding nieuwe Nota VTH)	€ 30.000
Doorontwikkeling uitvoering Nota VTH	- Doorontwikkelen van risicogestuurde aanpak: onder andere systematiek van locatieplannen en branchetaanpak; - Uitvoering geven aan (nieuw) vastgestelde KPI's; - Intensiveren van samenwerking op het gebied van VTH tussen de Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten; onder andere door het Zuid-Hollands OD's samenwerkingsproject 'ambitieniveau branchetoezicht'.	€ 110.000
Innovatie in VTH	- Inzet van nieuwe toezichtsinstrumenten (zoals drones); - Inzet van gedragsbeïnvloeding.	€ 50.000
Dataontwikkeling VTH	Ontwikkelen en verbeteren van VTH-data: - Ontwikkelen en verbeteren van VTH-data, bijvoorbeeld voor het actueel en digitaal inzichtelijk houden van vergunningen, risicogestuurd toezicht en het maken van prognoses en prioriteren o.a. aan de hand van dashboards, door inzet van Artificial Intelligence (AI) of door data-uitwisseling met partners. - ZH OD's Innovatieproject 'overlast voorspellen': het ontwikkelen van een tool die medewerkers van ZH OD's proactief informeert over de kansen van het zich voordoen van milieuoverlast.	€ 110.000

Voor het programmamanagement is € 40.000 beschikbaar.

Programma 2: Versterken ruimtelijke gebiedsontwikkeling

Met het programma “Versterken ruimtelijke gebiedsontwikkeling” versterkt OZHZ haar rol in ruimtelijke vraagstukken en levert zij een bijdrage aan de beleidscyclus van opdrachtgevers voor de ruimtelijke gebiedsontwikkeling.

Doel programma: In 2029 is OZHZ als expertisedienst betrokken bij de gehele beleidscyclus van opdrachtgevers voor ruimtelijke gebiedsontwikkeling op het gebied van de aan OZHZ gemandateerde taken/expertises.

Het programma bestaat uit een drietal programmalijnen:

1. Maatschappelijke opgaven binnen de ruimtelijke gebiedsontwikkeling

De (meerjarig gerichte) projecten, starten in 2026

Project	Meerjarige doelstelling	(Globale) kosten
Circulaire agenda	Het gaat o.a. om het gezamenlijk werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken, doorontwikkeling regionale samenwerking, het opzetten van circulaire hubs, deelname aan Rijk-Regio krachtenbundeling en het formuleren van een visie	€ 85.000
Water- en Bodem Sturend	Op dit thema starten we met een herbezinning en het maken van project-keuzes, mede ingegeven door mogelijke veranderingen in regelgeving en beleid. Dit omvat onder andere het goed aansluiten bij de behoeften van gemeenten en het aangaan van slimme samenwerkingen met partners, van waterschappen tot IBD-ingenieursbureaus.	€ 50.000
Ontwikkeling en toepassing omgevingsdata	- Doorontwikkeling van kaarten met omgevingsdata; - Data en advisering; - Uitwisselen van data met partners; - Het innovatieproject Gebiedsanalyse (samenwerking OD's) leidt tot een omgevingsanalyse op basis van de beschikbare data. - Kaartmateriaal Water Bodem Sturend; - Het ontwikkelen van een plantenkansenkaart die inzicht biedt in: - Kansen en locaties voor nieuwe bomen die bijdragen aan het verminderen van hittestress, droogte en wateroverlast; - Locaties tonen die ongeschikt zijn voor bomen door bijvoorbeeld kabels, leidingen of ondergrondse voorzieningen; - Bestaande en potentiële groenblauwe verbindingen.	€ 95.000

2. Veranderingen in landelijke wet- en regelgeving

De (meerjarig gerichte) projecten, starten in 2026

Project	Meerjarige doelstelling	(Globale) kosten
Harmonisatie milieuthema's in omgevings-plannen	In 2026 zetten we de lopende milieuthema's, zoals duurzaamheid, licht-hinder en geluid, voort. Ook starten we met het thema externe veiligheid. Daarnaast omvat het project de sturing en afstemming met gemeenten, die plaatsvindt via de stuurgroep van het regiobrede project Omgevingswet Zuid-Holland Zuid.	€ 110.000
Regiobrede project Omgevingswet	We zetten de project- en stuurgroep van het regiobrede project Omgevingswet voort. Omdat er nog volop ontwikkelingen zijn rond de Omgevingswet, blijft afstemming met opdrachtgevers en ketenpartners nodig en moeten afspraken regelmatig worden bijgewerkt. De stuurgroep speelt een actieve rol in het project voor de harmonisatie van milieuthema's in omgevings-plannen.	€ 20.000
Inspelen op (wettelijke) ontwikkelingen	- Actief signaleren en duiden van ontwikkelingen voor ruimtelijke opgaven. Ook wanneer deze nog zijn niet verankerd in wet- en regelgeving; - Verkennen en toepassen van innovatieve inzichten in beleid en uitvoering, bijvoorbeeld in onze advisering op omgevingsplannen.	€ 15.000

4. Vertalen van beleid naar uitvoering

De (meerjarig gerichte) projecten, starten in 2026

Project	Meerjarige doelstelling	(Globale) kosten
OD's ZH Samenwerkingsproject Milieu in RO	Het project is primair gericht op kennisuitwisseling, waarbij de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten elkaars expertise over milieuregels in het Omgevingsplan benutten.	€ 20.000
Op tijd aan tafel (accountmanagement)	Met dit project ontwikkelen en verbeteren we onze werkwijze om inhoudelijk eerder aan tafel te komen bij opdrachtgevers. Het inbedden van de werkwijze in de organisatie is onderdeel van het project.	€ 50.000
Interne omgevingstafels	Met dit project verbeteren we ons werkproces voor integrale advisering. Waardoor we een efficiëntere bijdrage kunnen leveren bij de omgevings-tafels van gemeenten. We kijken hierbij ook naar de samenwerking met de Veiligheidsregio en de Dienst Gezondheid en Jeugd.	€ 45.000

Voor het programmamanagement is € 40.000 beschikbaar.